

Powiatowy Urząd Pracy

w Raciborzu

RAPORT OPISOWY ROCZNY ZA 2019r. „ RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE RACIBORSKIM W 2019 ROKU”

RACIBÓRZ, Lipiec 2020r.

***Raport opracowała:
Małgorzata Andrusyszyn
Pośrednik Pracy***

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	5
3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	15
4. Analiza umiejętności i uprawnień.....	20
5. Analiza rynku edukacyjnego.....	22
6. Podsumowanie.....	38

1. Wstęp

Zgodnie z zapisem ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2018r. poz. 1265, z późn. zm.) prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring zawodów, podobnie jak dotychczas, prowadzony jest na trzech poziomach terytorialnych, tj.: powiatowym, wojewódzkim i krajowym, aczkolwiek wprowadzono szereg nowych rozwiązań metodologicznych, do których zaliczyć należy przede wszystkim zmianę:

- sposobu definiowania zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- zakresu wykorzystywanych źródeł danych,
- sposobu prezentacji wyników monitoringu.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych rozumiany jest jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Rozumiany w taki sposób **monitoring zawodów** deficytowych i nadwyżkowych ma na celu:

- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na powiatowym, wojewódzkim i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, wojewódzkim i krajowym,
- korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,

- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych odbywa się poprzez łączne zastosowanie trzech wskaźników: dostępności ofert pracy, długotrwałego bezrobocia i płynności bezrobotnych.

Informacje o rynku pracy, które gromadzi powiatowy urząd pracy, pozwolą w pewnym stopniu ocenić stan mobilności zawodowej osób zarejestrowanych jako bezrobotne oraz wymagania i predyspozycje pracodawców zatrudniających pracowników. Zebrane dane umożliwiają analizowanie rynku pracy i obecnych na nim zasobów ludzkich oraz stworzenie na tej podstawie rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

„Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie raciborskim w 2019 r.” zawiera:

- analizę bezrobocia według zawodów; analiza obejmuje osoby bezrobotne rejestrujące się w **2019 r.**;
- analizę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów; analiza dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych do powiatowego urzędu pracy w Raciborzu w **2019 r.**;
- analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o interpretację wskaźników intensywności nadwyżki (deficytu) dla zawodów w **2019r.**

Zakres tematyczny monitoringu dotyczy zawodów i specjalności określonych w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania, wprowadzonej Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 07 sierpnia 2014r. (Dz.U. z 2018r., poz. 227).

Podstawowym źródłem informacji odnośnie bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i specjalności są dane gromadzone w systemie Syriusz przez powiatowe urzędy pracy. W celu pełniejszej analizy lokalnego rynku pracy dodane zostały dwa nowe źródła danych – realizowane przez WUP badanie ofert pracy publikowanych w Internecie oraz prowadzone przez PUP badanie lokalnych pracodawców. Dodatkowo, na poziomie lokalnym, wykorzystywane są dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN o absolwentach i uczniach szkół ponadgimnazjalnych.

Niniejszy ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych prowadzony został dla obszaru powiatu raciborskiego a czas badania objął okres od **1 stycznia do 31 grudnia 2019r.**

2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

Urząd Pracy w Raciborzu obejmuje swoim działaniem następujące gminy: Miasto Racibórz, Gmina Kornowac, Miasto i Gmina Krzanowice, Gmina Krzyżanowice, Miasto i Gmina Kuźnia Raciborska, Gmina Nędza, Gmina Pietrowice Wielkie, Gmina Rudnik.

W końcu grudnia 2019 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w tutejszym Urzędzie Pracy była niższa niż w końcu roku 2018 (stan na 31.12.2018r - **1657** osób ogółem w tym **1113** kobiet).

Od początku roku 2019 liczba bezrobotnych **spadła** o **19** osób.

Stopa bezrobocia w powiecie raciborskim kształtowała się na poziomie **4,0%** i była niższa od średniej krajowej (5,2,%) ale wyższa od województwa śląskiego (3,6%). Wśród ogółu zarejestrowanych dominowały kobiety, które stanowiły **61,11%**.

Większość zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby młode do 34 roku życia – 41,57% (w tym: przedział wiekowy 18-24 lata ogółem 175 osób tj. 10,68%), osoby w przedziale wiekowym 35 – 44 lata stanowiły 22,03%, 45 – 54 lata stanowiły 17,70%. Ponadto zarejestrowano jeszcze jedną grupę osób bezrobotnych w przedziale wiekowym 55 – 60 lat i więcej, które stanowiły 18,68% ogółu bezrobotnych.

Wśród zarejestrowanych przeważały osoby z wykształceniem:

- gimnazjalnym i podstawowym - 29,97 %
- zasadniczym zawodowym - 26,43 %
- średnie ogólnokształcące - 8,97 %
- polic. i średnie zawodowe - 21,06 %
- wykształcenie wyższe obecnie posiada 13,55 % zarejestrowanych bezrobotnych

Tabela 1. Dynamika bezrobocia w powiecie raciborskim według stanu na dzień 31.12.2019r. przedstawia się następująco:

LP.	Bezrobotni wg. Kryteriów	Stan na dzień 31.12.2019	W tym kobiety
1.	Liczba bezrobotnych	1638	1001
2.	Bezrobotni wg. poziomu wykształcenia:		
	- wyższe	222	160
	- polic. i średnie zawodowe	345	235
	- średnie ogólnokształcące	147	110
	- zasadnicze zawodowe	433	216

	- gimnazjalne i podstawowe	491	280
3.	Bezrobotni wg. Wiek		
	- 18 – 24 lat	175	115
	- 25 – 34	506	388
	- 35 – 44	361	238
	- 45 – 54	290	154
	- 55 - 59	219	106
	- 60 lat i więcej	87	0

Źródło: Dane statystyczne PUP w Racibórz

Biorąc pod uwagę kryterium wykształcenia najliczniejszą grupę wśród osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Raciborzu w końcu grudnia 2019r. stanowiły **osoby bez zawodu** .

Ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł **491** osób tj. **29,97 %** co oznacza, iż w dalszym ciągu co trzecia osoba zarejestrowana w raciborskim urzędzie pracy nie ma zawodu. W grupie tej **17,09%** stanowią kobiety, a **5,37%** osoby bezrobotne pozostające bez pracy powyżej 12 m-cy.

Wynikało to głównie z rejestracji po zatrudnieniu na czas określony, lub sezonowości wykonywanych prac.

Są to osoby, które ze względu na niskie kwalifikacje lub ich brak nie mogą znaleźć stałego zatrudnienia i tylko na czas zatrudnienia czasowego są wyłączeni z ewidencji osób bezrobotnych.

Pozostałe grupy osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie to osoby z konkretnymi, wyuczonymi zawodami posiadającymi wykształcenie : zawodowe, średnie zawodowe lub wyższe. Głównie są to osoby podzielone na dwie grupy:

- osoby młode – absolwenci szkół nie posiadające stażu pracy, doświadczenia zawodowego;
- osoby długotrwale zarejestrowane , które nigdy nie pracowały w zawodzie wyuczonym lub ich zawód uległ już dezaktualizacji

Tabela 2. W okresie objętym analizą tj. od stycznia do grudnia 2019r. najwięcej było zgłoszonych ofert pracy w następujących zawodach:

Lp	Nazwa Zawodu	Liczba Ofert Pracy
1	Pielęgniarka	28
2	Specjalista ds. sprzedaży	20
3	Technik utrzymania ruchu	70
4	Księgowy	17
5	Opiekun osoby starszej	32
6	Technik prac biurowych	115
7	Magazynier	65
8	Kucharz	47
9	Pomoc kuchenna	72
10	Kelner	50
11	Fryzjer	23
12	Robotnik gospodarczy	73
13	Pomocniczy robotnik budowlany	111
14	Sprzedawca	192
15	Kasjer handlowy	101
16	Doradca klienta	24
17	Pracownik ochrony fizycznej	52
18	Monter/składacz okien	366
19	Ślusarz	35
20	Mechanik samochodów osobowych	29
21	Elektryk	44
22	Cukiernik	25
23	Piekarz	30
24	Stolarz	27
25	Operator urządzeń do produkcji wyrobów cukierniczych	97
26	Kierowca samochodu ciężarowego	44

27	Sprzątaczką	116
28	Pakowacz ręczny	86
29	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	34
30	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	297

W okresie od stycznia do grudnia 2019r. do pośrednictwa pracy wpłynęło ogółem **3427** wolnych miejsc pracy w tym **356** miejsc aktywizacji zawodowej. Przeważały oferty/stanowiska/ pracy dla osób młodych, dyspozycyjnych, komunikatywnych, posiadających prawo jazdy ze znajomością języka obcego i znajomością obsługi komputera, jeśli chodzi o mężczyzn to preferowane są osoby, które posiadają wyuczony zawód, doświadczenie zawodowe oraz uprawnienia.

Największe trudności ze znalezieniem pracy na naszym rynku pracy w dalszym ciągu mają osoby bez kwalifikacji zawodowych, które nie posiadają doświadczenia zawodowego, stażu pracy oraz umiejętności czego wymagają pracodawcy przy składaniu ofert pracy.

Duże trudności ze znalezieniem pracy mają kobiety, które ukończyły 50 lat bez względu na poziom wykształcenia i kwalifikacje, jak również osoby długotrwale zarejestrowane w Urzędzie Pracy bez względu na wiek i płeć.

Analiza sytuacji na naszym rynku pracy wskazuje, że największe szanse na podjęcie pracy mają właśnie osoby młode o stosunkowo wysokich kwalifikacjach, legitymujące się równocześnie przynajmniej kilkuletnim doświadczeniem zawodowym na stanowiskach pracy, o które się ubiegają.

Takich wymagań pracodawców – łącznie – nie spełniają absolwenci szkół ponadpodstawowych, dlatego bardzo często rejestrują się jako osoby bezrobotne, mimo braku uprawnień do zasiłku.

Motywuje ich do tego możliwość skorzystania ze staży, skierowania na szkolenie zawodowe – kurs, oraz otrzymania jednorazowych środków na otwarcie własnej działalności gospodarczej.

Tabela 3. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych jest największa w 2019 roku (na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	181
5141	Fryzjerzy	43
7112	Murarze i pokrewni	43
4110	Pracownicy obsługi biurowej	41
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	41
7222	Ślusarze i pokrewni	37
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	37
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	37
3115	Technicy mechanicy	34
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	34
5120	Kucharze	32
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	28
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	25
4321	Magazynierzy i pokrewni	20
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	20
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	20
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	19
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	19
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	18
7131	Malarze budowlani i pokrewni	18
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	18
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	18
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	18

Wśród zawodów, w których liczba bezrobotnych jest największa prym wiodą sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), fryzjerzy, murarze i pokrewni, pracownicy obsługi biurowej, pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne.

Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku napływu osób bezrobotnych. W 2019 roku największy napływ nastąpił wśród: sprzedawców, ślusarzy, fryzjerów, pracowników obsługi biurowej, pakowaczy, pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne.

Tabela 4. Grupy zawodów, w których napływ bezrobotnych był największy w 2019 roku (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	296
4110	Pracownicy obsługi biurowej	68
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	68
7222	Ślusarze i pokrewni	66
5141	Fryzjerzy	60
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	56
7112	Murarze i pokrewni	54
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	52
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	48
3115	Technicy mechanicy	47
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	43
5120	Kucharze	41
4321	Magazynierzy i pokrewni	39
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	39
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	36
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	35
5131	Kelnerzy	34
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	34
7131	Malarze budowlani i pokrewni	33
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	31

Wśród grup zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy należy wymienić m. in. administratorzy systemów komputerowych,

specjaliści do spraw sieci komputerowych, adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy, średni personel z dziedziny prawa i pokrewny, pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni, technicy archiwistów i pokrewni.

Tabela 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był najwyższy w 2019 roku (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1113	Wyżsi urzędnicy władz samorządowych	100,00
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	100,00
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	100,00
1213	Kierownicy do spraw strategii i planowania	100,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	100,00
2120	Matematycy, aktuariusze i statystycy	100,00
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	100,00
2144	Inżynierowie mechanicy	100,00
2152	Inżynierowie elektronicy	100,00
2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	100,00
2522	Administratorzy systemów komputerowych	100,00
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	100,00
2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	100,00
2635	Specjaliści do spraw społecznych	100,00
3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	100,00
3143	Technicy leśnictwa	100,00
3253	Optycy okularowi	100,00
3324	Pośrednicy handlowi	100,00
3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	100,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	100,00
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	100,00
4414	Technicy archiwistów i pokrewni	100,00
5152	Pracownicy usług domowych	100,00
6111	Rolnicy upraw polowych	100,00
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	100,00
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
7311	Mechanicy precyzyjni	100,00

7413	Monterzy linii elektrycznych	100,00
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	100,00
7535	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	100,00
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	100,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	100,00
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	100,00
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	100,00
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	100,00
9612	Sortowacze odpadów	100,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	100,00

Tabela 6. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2019 r. (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	4,00
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	3,00
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	3,00
6114	Rolnicy upraw mieszanych	3,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	3,00
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	3,00
2142	Inżynierowie budownictwa	2,00
2144	Inżynierowie mechanicy	2,00
2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	2,00
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	2,00
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	2,00
2511	Analitycy systemów komputerowych	2,00
2635	Specjaliści do spraw społecznych	2,00
2642	Dziennikarze	2,00
3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	2,00
3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	2,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	2,00
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur	2,00

	podróży	
4227	Ankieterzy	2,00
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	2,00
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	2,00
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	2,00

W przypadku zawodów, wśród których wskaźnik płynności bezrobotnych jest największy dominują: specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni, mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym, pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości, rolnicy upraw mieszanych, monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków, dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni natomiast na przeciwnym biegunie znaleźli się m.in. położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, lekarze dentyści specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty), rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych), sekretarze medyczni i pokrewni, muzycy i pokrewni.

Tabela 7. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w 2019 r. (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,00
2262	Lekarze dentyści specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	0,00
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	0,00
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	0,00
3359	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
3436	Muzycy i pokrewni	0,00
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	0,00
4415	Pracownicy działów kadr	0,00
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	0,00
7116	Robotnicy budowy dróg	0,00
7323	Introligatorzy i pokrewni	0,00

8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	0,00
9216	Robotnicy wykonujący prace proste w rybołówstwie i zakładach akwakultury	0,00
2634	Psycholodzy i pokrewni	0,33
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	0,33
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	0,33
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	0,33

3. Ranking Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych

Rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowią najważniejszy element prowadzenia monitoringu. Prezentowane są w informacjach sygnałnych (w ujęciu półrocznym) oraz w rocznych raportach z monitoringu (roczny okres sprawozdawczy). Celem konstrukcji rankingów jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy. Przedstawienie rankingów zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych, pozwala dodatkowo na wskazanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej, co za tym idzie, usprawnienie poradnictwa zawodowego. Konstrukcja rankingu opiera się na zestawieniu popytowej i podażowej strony rynku pracy. Jako podażową stronę rynku pracy przyjęto liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy. Założono, że dane gromadzone przez PUP stanowią wyczerpujące źródło informacji o liczbie bezrobotnych i strukturze zawodowej bezrobotnych. Natomiast popyt na rynku pracy określono jako liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Z powodu, iż oferty pracy zgłaszane przed pracodawców do PUP stanowią jedynie część informacji o popytowej stronie rynku pracy, do rankingu włączono oferty pracy podmiotów publicznych (zamieszczanych w BIP) oraz oferty pracy publikowane w internetowych serwisach rekrutacyjnych. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych konstruowany jest dla elementarnych grup zawodów w oparciu o: dane o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych i ofertach pracy

(wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej) z systemu Syriusz, dane o liczbie ofert pracy w Internecie gromadzone przez WUP; dane o liczbie ofert pracy podmiotów publicznych (BIP) gromadzone przez WUP.

Proces konstrukcji rankingu można podzielić na trzy etapy:

- a) przygotowanie bazy danych (agregacja danych z systemu Syriusz oraz dołączenie,
- b) ofert pracy w Internecie i tych z BIP),
- c) kalkulacja mierników (wskaźnik dostępności ofert pracy, wskaźnik długotrwałego bezrobocia, wskaźnik płynności bezrobotnych),
- d) identyfikacja zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Tabela 8. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2019 roku (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

MAKSYMALNY DEFICYT

Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy
1211	Kierownicy do spraw finansowych	4
3321	Agenci ubezpieczeniowi	3
7113	Robotnicy obróbki kamienia	3
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	3
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	1
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	1
3356	Funkcjonariusze służby więziennej	1
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	1
4413	Kodowacze, korektorzy i pokrewni	1
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	1
7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	1
5412	Strażnicy w zakładach dla nieletnich	1
7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	0
7124	Monterzy izolacji	0
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0

DEFICYT

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0,08	1,33	0,06
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	0,33	5,17	0,06
2151	Inżynierowie elektrycy	0,17	1,33	0,13
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem	1,00	4,58	0,22
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,08	0,33	0,25
4225	Pracownicy biur informacji	0,25	1,00	0,25
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	0,33	1,25	0,27
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	2,50	9,08	0,28
4412	Listonosze i pokrewni	1,67	5,17	0,32
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	9,17	27,58	0,33
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0,25	0,75	0,33
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	1,92	5,42	0,35
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	3,00	7,75	0,39
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	0,92	2,17	0,42
2142	Inżynierowie budownictwa	0,92	2,00	0,46
5246	Wydawcy posiłków	0,33	0,67	0,50
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0,92	1,67	0,55
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,83	1,50	0,56
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	0,67	1,17	0,57
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	1,50	2,00	0,75
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	5,42	7,00	0,77

Tabela nr 9. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2019 roku(opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRP

RÓWNOWAGA

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	0,17	0,17	1,00

9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	5,00	4,83	1,03
9412	Pomoce kuchenne	6,50	6,08	1,07
2211	Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	1,00	0,92	1,09

Tabela nr 10. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2019 roku (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiP)

MAKSYMALNA NADWYŻKA

Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	18
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	9
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	5
2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	3
6111	Rolnicy upraw polowych	3
9122	Czyszciciele pojazdów	2
7116	Robotnicy budowy dróg	1
2651	Artyści plastycy	1
7323	Introligatorzy i pokrewni	1
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	1
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	1
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	1

NADWYŻKA

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy
2643	Filolodzy i tłumacze	11,00	0,08
6113	Ogrodnicy	10,17	0,17
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	18,58	0,50
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	1,75	0,08
9613	Zamiatacze i pokrewni	1,00	0,08
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	25,00	4,67
3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	8,58	1,83
2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	8,08	1,75
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	13,67	3,25

5245	Sprzedawcy w stacji paliw	4,33	1,17
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	5,42	1,67
7412	Elektromechanicy i elektrycy	9,75	3,25
2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	1,17	0,50
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	16,58	7,75
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	14,83	8,25

W wyniku przeprowadzonej analizy do zawodów maksymalnie deficytowych w powiecie raciborskim należy zaliczyć: kierownicy do spraw finansowych, agenci ubezpieczeniowi, robotnicy obróbki kamienia, pracownicy wykonujący dorywcze prace proste, natomiast wśród zawodów deficytowych uwzględniamy: projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży, inżynierowie elektrycy, pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food, listonosze i pokrewni, pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani, kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym, pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej. Na uwagę zasługuje fakt, iż większość zawodów deficytowych można zakwalifikować do szeroko rozumianej branży handlowo- marketingowej oraz usługowej.

Badanie wskazało cztery zawody będące w równowadze takie jak: specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni, robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni, pomoce kuchenne, lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia.

Wśród zawodów nadwyżkowych dominują: filolodzy i tłumacze, ogrodnicy, specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani, ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni, pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani, specjaliści do spraw reklamy i marketingu, mechanicy pojazdów samochodowych, elektromechanicy i elektrycy. Wśród zawodów maksymalnie nadwyżkowych wymienić należy: górniczy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni, technicy rolnictwa i pokrewni, szwaczki, hafciarki i pokrewni, specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani, rolnicy upraw polowych.

4. Analiza Umiejętności i Uprawnień

Kolejnym elementem monitoringu jest analiza umiejętności i uprawnień na rynku pracy – zarówno od strony popytowej i podażowej. Przedstawione w niej są uprawnienia, które są najczęściej posiadane przez bezrobotnych (stanowią najwyższy odsetek bezrobotnych) oraz umiejętności i uprawnień, które są najczęściej wymagane przez pracodawców w ofertach pracy (stanowią najwyższy odsetek ofert pracy, w których są wymagane). Analiza umiejętności i uprawnień przeprowadzona została w powiązaniu z zawodami, co pozwoliło na wskazanie niedopasowań w strukturze kwalifikacyjno - zawodowej. Zestawianie popytu i podaży na umiejętności i uprawnienia w podziale na wielkie grupy zawodów umożliwia odpowiedź na pytanie, czy cechy posiadane przez bezrobotnych w danych grupach zawodów są poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy. Jeśli większość umiejętności i uprawnień, które najczęściej posiadają bezrobotni pokrywa się z tymi, które występują po popytowej stronie rynku pracy – to można wysnuć wniosek o równowadze na rynku pracy w tym zakresie.

Natomiast, gdy w wyniku przeprowadzonej analizy – umiejętności i uprawnienia poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy są zupełnie inne, niż te posiadane przez bezrobotnych w danej grupie zawodów – można wysnuć wniosek o niedopasowaniu struktury kwalifikacyjno -zawodowej na badanym rynku pracy.

Jako uzupełnienie analizy umiejętności i uprawnień w podziale na wielkie grupy zawodów, zbadane zostały cechy grupy osób bez zawodu. Grupa ta charakteryzowana jest według posiadanego wykształcenia i posiadanych umiejętności i uprawnień.

Najbardziej pożądanymi przez pracodawców umiejętnościami są: komunikacja ustna/komunikatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, (w przypadku pracowników biurowych), obsługa komputera i wykorzystanie internetu, znajomość języków obcych (w przypadku pracowników usług i sprzedawców).

Co trzecia osoba bezrobotna z terenu powiatu raciborskiego nie posiada zawodu. Najwięcej osób bezrobotnych bez zawodu legitymuje się wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz gimnazjalnym i poniżej, czyli po szkołach, które nie nadają uprawnień do pracy w zawodzie.

Tabela nr 11. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2019 roku (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
2	SPECJALIŚCI	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,78		
		Współpraca w zespole	0,78		
		Znajomość języków obcych	0,78		
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,43		
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,43		
		Planowanie i organizacja pracy własnej	0,43		
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,43		
		Współpraca w zespole	0,43		
4	PRACOWNICY BIUROWI			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,50
				Planowanie i organizacja pracy własnej	0,50

5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY			Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,78
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,57		
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,57		
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,57		
		Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,57		
		Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,57		

5. Analiza Rynku Edukacyjnego

Analiza rynku edukacyjnego w oparciu o liczbę uczniów ostatniego roku i absolwentów szkół stanowi uzupełnienie wnioskowania o deficycie bądź nadwyżce zawodu dokonanego na podstawie metody rankingowej. Analiza służy, w głównej mierze, do określenia kierunków szkoleń dla bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym. Dokonanie analizy liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych ma umożliwić określenie potencjalnego zasobu siły roboczej wchodzącej na rynek.

Źródłem informacji do opisywanej analizy są dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności. Dodatkowo, raport powinien zostać wzbogacony o analizę studentów na ostatnim roku studiów wyższych w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego dotyczące liczby studentów na ostatnim roku studiów wyższych według uczelni wyższych oraz kierunku kształcenia. Z racji, iż w momencie powstawania raportu dane te nie były

dostępne, MRPiPS postanowiło je pominąć w niniejszym raporcie. W tym roku w analizie nie zostały również uwzględnione dane dotyczące sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz szkół wyższych na rynku pracy.

Celem analizy sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych na rynku pracy jest wskazanie w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed długotrwałym pozostawaniem w rejestrze urzędu pracy jako osoby bezrobotnej. A zatem pozwala ona na konstruowanie wiążących wniosków dla systemu kształcenia ponadgimnazjalnego.

Analiza została wykonana w oparciu o następujące dane:

- a) liczbę bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły ponadgimnazjalnej) oraz bezrobotnych i absolwentów wg zawodu i specjalności (w przypadku absolwentów szkół ponadgimnazjalnych) z systemu Syriusz,
- b) liczbę uczniów ostatnich klas, w tym którzy zdali egzamin maturalny z Systemu,
- c) Informacji Oświatowej MEN,
- d) liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- e) liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) z Systemu Informacji Oświatowej MEN,

W analizie za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę, która w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze powiatowego urzędu pracy.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych opierała się na:

- a) zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy,

- b) z łączną liczbą absolwentów, z uwzględnieniem posiadanego zawodu / specjalności
- c) (w agregacji do elementarnej grupy zawodów), ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) – wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów,
- d) zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą bezrobotnych, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów) – wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych,
- e) oszacowanie faktycznej frakcji absolwentów wchodzących na rynek pracy (dotyczy tylko absolwentów szkół ponadgimnazjalnych).

Tabela nr 12. Liczba absolwentów i bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2019 r. (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej MRPiPS)

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów	
	Ogółem	Posiadający tytuł zawodowy	Stan na koniec grudnia roku poprzedniego	Stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	238	123	11	10
szkoła przysposabiająca do pracy	7	0	0	0
technikum	345	258	21	3
liceum ogólnokształcące	510	0	10	9
liceum profilowane			0	0
liceum			0	0

uzupełniające				
szkoła policealna	302	165	14	8

Tabela nr 13. Liczba absolwentów i bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2019 r. (cd.) (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej MRPiPS)

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	Ogółem	Posiadający tytuł zawodowy	Stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	Stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	191		17	8,90%
szkoła przysposabiająca do pracy	9		0	
technikum	357		12	3,36%
liceum ogólnokształcące	582		18	3,09%
liceum profilowane	21		0	
liceum uzupełniające			0	
szkoła policealna	95		4	4,21%

Największy wskaźnik agregacji bezrobotnych wśród absolwentów w powiecie raciborskim występuje wśród osób kończących liceum ogólnokształcące (co 20 absolwent jest zarejestrowany jako bezrobotny). W przypadku absolwentów szkół ogólnokształcących nastąpił również wzrost wskaźnika agregacji (72 osoby), co oznacza że większa liczba osób kończących ten typ szkoły zarejestrowało się w urzędzie pracy w porównaniu z rokiem 2018. Należy przy tym pamiętać, że w przypadku osób kończących licea ogólnokształcące znaczna część absolwentów pozostaje na rynku edukacyjnym.

W porównaniu z rokiem 2018, wskaźnik agregacji zwiększył się również w szkołach: technikach (12 osób) oraz liceach profilowanych (21 osób).

Natomiast największy spadek zanotowano wśród absolwentów: zasadniczych szkół zawodowych (47 osób) oraz szkół policealnych (207 osób).

Tabela nr 14. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2019 r. (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej MRPiPS)

Nazwa szkoły	Kod szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów	
		Ogółem	Posiadający tytuł zawodowy	Koniec grudnia roku poprzedniego	Koniec maja roku sprawozdawczego
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA NR 1 W RACIBORZU	74554	0	0	0	0
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA NR 2 W RACIBORZU	74557	32	2	2	1
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA NR 3 W RACIBORZU	74548	98	62	8	6
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA NR 4	47605	93	50	0	1
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA NR 5 W ZAKŁADZIE POPRAWCZYM I SCHRONISKU DLA NILETNICH W RACIBORZU	124768	0	0	0	0
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA SPECJALNA NR 1 W RACIBORZU	74563	3	3	0	0

BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA SPECJALNA NR 2 IM. JANUSZA KORCZAKA W RUDACH	122823	0	0	0	0
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA SPECJALNA NR 5 W RACIBORZU	111116	12	6	1	1
DIECEZJALNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W RACIBORZU	264713	0	0	0	0
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. JANA KASPROWICZA W RACIBORZU	74550	150	0	1	1
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ADAMA MICKIEWICZA W RACIBORZU	53380	167	0	3	1
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	20601	0	0	1	0
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK"	68705	0	0	0	1
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK" W GLIWICACH	8897	0	0	0	1
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK" W RACIBORZU	74533	42	0	0	0
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W RACIBORZU	263402	0	0	0	0
	8836	14	0	2	3
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE MISTRZOSTWA	24775	73	0	0	0

SPORTOWEGO					
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR 1 DLA DOROSŁYCH W RACIBORZU	130691	12	0	0	0
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE TEB EDUKACJA DLA DOROSŁYCH	118810	0	0	0	0
MEDYCZNA SZKOŁA POLICEALNA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NR 1 W RACIBORZU	87035	54	40	7	3
POLICEALNA SZKOŁA MEDYCZNA "ŻAK" W RACIBORZU	129862	0	0	0	0
POLICEALNA SZKOŁA MEDYCZNA TEB EDUKACJA W RACIBORZU	92839	40	35	1	3
POLICEALNA SZKOŁA TEB EDUKACJA W RACIBORZU	90319	40	32	0	0
POLICEALNA SZKOŁA TEB EDUKACJA W WODZISŁAWIU ŚLĄSKIM	43428	0	0	1	1
POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA "ŻAK" W RACIBORZU	30509	32	0	1	0
POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W KRAKOWIE	72170	0	0	1	0
PRYWATNA SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH W RACIBORZU	32116	17	4	0	0

PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "EDUKACJA" W RACIBORZU	6961	41	0	3	1
SPOŁECZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH RTO "SZKOŁA" W RACIBORZU	42276	11	0	0	1
SZKOŁA POLICEALNA CENTRUM NAUKI I BIZNESU "ŻAK" W RACIBORZU	30237	40	14	2	1
SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH W RACIBORZU	263409	0	0	0	0
SZKOŁA POLICEALNA NR 1 DLA DOROSŁYCH W RACIBORZU	60128	0	0	0	0
SZKOŁA POLICEALNA NR 2 DLA DOROSŁYCH W RACIBORZU	68236	0	0	0	0
SZKOŁA POLICEALNA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO DLA DOROSŁYCH W RACIBORZU	119153	72	38	1	0
SZKOŁA POLICEALNA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NR 2 SPECJALNA W RACIBORZU	111145	7	2	0	0
SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPIASABIAJĄCA DO PRACY W RACIBORZU	74561	7	0	0	0
TECHNIKUM NR 1 IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH W WODZISŁAWIU ŚLĄSKIM	43452	0	0	1	0

TECHNIKUM NR 1 W RACIBORZU IM.KSIĘŻNEJ EUFEMII RACIBORSKIEJ	74552	121	109	5	2
TECHNIKUM NR 2 W RACIBORZU	74556	42	25	1	0
TECHNIKUM NR 3 W RACIBORZU	53894	64	44	5	1
TECHNIKUM NR 4 W RACIBORZU	74545	109	77	8	0
TECHNIKUM SPECJALNE NR 5	111122	9	3	0	0
TECHNIKUM TEB EDUKACJA	120920	0	0	0	0
TECHNIKUM W PSZOWIE	43446	0	0	1	0
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA DLA DOROSŁYCH W RACIBORZU	68669	0	0	0	1

Tabela nr 15. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2019 r. (cd.) (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej MRPiPS)

Nazwa szkoły	Kod szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
		Ogółem	Posiadający tytuł zawodowy	Koniec grudnia roku sprawozdawczego	Koniec grudnia roku sprawozdawczego
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA IZBY RZEMIEŚLNICZEJ W RYBNIKU	85329	0	0	1	0,00%

BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA NR 1 W RACIBORZU	74554	0	0	0	0,00%
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA NR 2 W RACIBORZU	74557	19	0	2	10,53%
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA NR 3 W RACIBORZU	74548	57	0	7	12,28%
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA NR 4	47605	93	0	6	6,45%
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA NR 5 W ZAKŁADZIE POPRAWCZYM I SCHRONISKU DLA NILETNICH W RACIBORZU	124768	0	0	0	0,00%
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA SPECJALNA NR 1 W RACIBORZU	74563	4	0	0	0,00%
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA SPECJALNA NR 2 IM. JANUSZA KORCZAKA W RUDACH	122823	7	0	0	0,00%
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA SPECJALNA NR 5 W RACIBORZU	111116	11	0	0	0,00%
CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W RACIBORZU	115555	153	0	0	0,00%
DIECEZJALNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W RACIBORZU	264713	0	0	0	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. JANA KASPROWICZA W	74550	178	0	1	0,56%

RACIBORZU					
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ADAMA MICKIEWICZA W RACIBORZU	53380	187	0	5	2,67%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK" W GLIWICACH	8897	0	0	1	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK" W RACIBORZU	74533	24	0	0	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W RACIBORZU	263402	32	0	0	0,00%
	8836	19	0	5	26,32%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE MISTRZOSTWA SPORTOWEGO	24775	64	0	1	1,56%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR 1 DLA DOROSŁYCH W RACIBORZU	130691	0	0	0	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE TEB EDUKACJA DLA DOROSŁYCH	118810	33	0	2	6,06%
LICEUM PLASTYCZNE W RACIBORZU	55745	21	0	0	0,00%
NIEPUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	4268	0	0	0	0,00%
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I ST. IM. STANISŁAWA MONIUSZKI W RACIBORZU	75582	18	0	0	0,00%

POLICEALNA SZKOŁA MEDYCZNA "ŻAK" W RACIBORZU	129862	0	0	0	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA MEDYCZNA TEB EDUKACJA W RACIBORZU	92839	21	0	1	4,76%
POLICEALNA SZKOŁA TEB EDUKACJA W RACIBORZU	90319	27	0	0	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA "ŻAK" W RACIBORZU	30509	0	0	0	0,00%
PRYWATNA SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH W RACIBORZU	32116	0	0	0	0,00%
PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "EDUKACJA" W RACIBORZU	6961	34	0	1	2,94%
SPOŁECZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH RTO "SZKOŁA" W RACIBORZU	42276	11	0	2	18,18%
SZKOŁA POLICEALNA CENTRUM NAUKI I BIZNESU "ŻAK" W RACIBORZU	30237	36	0	3	8,33%
SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH W RACIBORZU	263409	7	0	0	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA NR 1 DLA DOROSŁYCH W RACIBORZU	60128	0	0	0	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA NR 2 DLA DOROSŁYCH W RACIBORZU	68236	0	0	0	0,00%

SZKOŁA POLICEALNA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NR 2 SPECJALNA W RACIBORZU	111145	4	0	0	0,00%
SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPIASABIAJĄCA DO PRACY W RACIBORZU	74561	9	0	0	0,00%
TECHNIKUM NR 1 W RACIBORZU IM.KSIĘŻNEJ EUFEMII RACIBORSKIEJ	74552	132	0	4	3,03%
TECHNIKUM NR 2 W RACIBORZU	74556	49	0	0	0,00%
TECHNIKUM NR 3 IM. WŁADYSŁAWA GRABSKIEGO W RYBNIKU	80261	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM NR 3 W RACIBORZU	53894	49	0	6	12,24%
TECHNIKUM NR 4 IM. HENRYKA SŁAWIKA W RYBNIKU	52342	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM NR 4 W RACIBORZU	74545	121	0	0	0,00%
TECHNIKUM SPECJALNE NR 5	111122	6	0	0	0,00%
TECHNIKUM TEB EDUKACJA	120920	0	0	0	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA DLA DOROSŁYCH	90384	0	0	1	0,00%

Tabela nr 16. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2019 r. (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej MRPiPS)

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Liczba bezrobotnych
	Ogółem	Posiadający tytuł zawodowy	Koniec grudnia roku sprawozdawczego	Koniec grudnia roku sprawozdawczego
Asystenci dentystyczni	0		0	7
Asystenci nauczycieli			0	1
Cieśle i stolarze budowlani			0	1
Dietetycy i żywieniowcy			0	7
Drukarze			0	1
Elektrycy budowlani i pokrewni			1	1
Fotografowie			0	1
Fryzjerzy	27		2	9
Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej			0	1
Kelnerzy			0	1
Kosmetyczki i pokrewni	21		0	3
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni			0	6
Księgowi			0	1
Kucharze			0	2
Mechanicy pojazdów samochodowych			0	2
Murarze i pokrewni			0	3
Piekarze, cukiernicy i pokrewni			1	1

Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	46		0	3
Pomocniczy personel medyczny			0	1
Pośrednicy handlowi			0	1
Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	24		1	8
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	33		1	7
Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	14		0	2
Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani			0	3
Pracownicy obsługi biurowej			0	3
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	0		0	0
Ratownicy medyczni			0	1
Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)			0	1
Recepcjoniści hotelowi	0		0	3
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby			0	1

Spedytorzy i pokrewni	42		2	3
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	10		0	7
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	21		3	6
Technicy archiwisci i pokrewni	0		0	1
Technicy budownictwa	49		0	10
Technicy elektronicy i pokrewni	53		0	2
Technicy elektrycy	16		0	5
Technicy farmaceutyczni	15		0	0
Technicy fizjoterapii i masażyści	12		1	1
Technicy mechanicy	13		0	6
Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	28		3	3
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	4		0	0
Technicy rolnictwa i pokrewni	0		0	3
Technicy weterynarii	0		0	0
Technicy wsparcia informatycznego i	43		0	4

technicznego				
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni			0	1
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	56		1	12
Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	0		1	8
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	52		0	1

6. Podsumowanie

Przedstawiony raport za 2019 rok ma charakter diagnostyczny. Raport przedstawia aktualne zjawiska zachodzące na rynku pracy oraz ich krótkookresową prognozę. Dlatego też przedstawione informacje należy przyjmować z pewną rezerwą i łączyć je z własnymi obserwacjami rynku pracy oraz zmieniającą się sytuacją gospodarczą regionu. Niniejsze sprawozdanie nie jest i nie powinno być jedynym źródłem informacji do podejmowania decyzji w zakresie ustalania kierunków kształcenia i szkolenia przyszłej kadry dla pracodawców czy też podejmowania decyzji o wyborze kierunku kształcenia przez młodych absolwentów szkół podstawowych.

Z przedstawionego raportu raciborskiego wynika, że na lokalnym rynku pracy sytuacja pozostaje trudna i utrzymuje się przewaga zawodów nadwyżkowych nad deficytowymi. Trudność ta wynika nie tylko z tempa rozwoju gospodarki i przybywania miejsc pracy, które jest zbyt małe by wchłonąć większą część rejestrowanego bezrobocia, ale również ze struktury zawodowej samych

bezrobotnych. Niedopasowanie posiadanego zawodu do potrzeb pracodawców, nieracjonalny system kształcenia, mało zróżnicowana oferta szkoleniowa – to tylko niektóre z przyczyn w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia. Obserwacja struktury i ruchu bezrobotnych w 2019r. pozwala wyróżnić kilka zawodów, które cechuje zarówno wysoki poziom bezrobocia, jak i duża skala napływu. Zawody te to przede wszystkim: sprzedawca, kucharz, murarz, ślusarz, krawiec, fryzjer, piekarz, cukiernik oraz zawody związane z ekonomią i administracją. W dyspozycji urzędu pracy pozostaje wiele ofert pracy, których nie można obsadzić, pomimo tego, że w ewidencji bezrobotnych figurują osoby o wskazanych kwalifikacjach. Powodami trudności lub niemożności w zrealizowaniu wolnych miejsc pracy są najczęściej: wiek, długotrwałe przerwy w zatrudnieniu, zdezaktualizowane uprawnienia i kwalifikacje zawodowe, a także długotrwałe bezrobocie.

Analizując zapotrzebowanie rynku pracy w odniesieniu do wykształcenia obserwuje się zwykłą tendencję ofert pracy dla osób z wykształceniem zawodowym oraz malejącą liczbę ofert dla osób z wykształceniem średnim i wyższym. Ponadto analizując dane za okres od stycznia do grudnia 2019r. możemy stwierdzić, iż bezrobocie w dalszym ciągu bardziej dotyka kobiety niż mężczyzn. Świadczy o tym wyższy poziom i natężenie zjawiska, mniejsza płynność i większe zagrożenie bezrobociem długotrwałym.

Ciągle najbardziej zagrożone bezrobociem są osoby młode w przedziale wiekowym 18 – 34 lata. Młodzi pracownicy otrzymują najniższe wynagrodzenia oraz są mniej chronieni przez prawo, co prawdopodobnie jest przyczyną tego zjawiska. Podstawowym zadaniem tutejszego urzędu pracy w zapobieganiu zjawisku bezrobocia w powiecie raciborskim jest przede wszystkim odpowiednia analiza problemów lokalnego rynku pracy. Praca urzędu głównie opiera się na pomocy w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia zgodnego z kierunkiem wykształcenia lub skierowania na kurs celem przeszkolenia osoby bezrobotnej nie posiadającej wykształcenia lub przekwalifikowania. Ponadto tutejszy urząd pracy realizuje działania, celem których jest coraz lepsze dostosowanie usług rynku pracy do rosnących potrzeb w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych

i poszukujących pracy, są to min.: staże, szkolenia, wykonywanie prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych oraz skierowania do pracodawcy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

W 2019r. w powiecie raciborskim do zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych zaliczono następujące elementarne grupy zawodów:

ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE

w Powiat raciborski

INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Kierownicy do spraw finansowych
		Agenci ubezpieczeniowi
		Robotnicy obróbki kamienia
		Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych
		Funkcjonariusze służby więziennej
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Kodowacze, korektorzy i pokrewni
		Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów
		Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich
		Strażnicy w zakładach dla nieletnich
		Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych
		Gońcy, bagażowi i pokrewni
		Monterzy izolacji
		Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany
	zawód deficytowy	Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży
		Inżynierowie elektrycy
		Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątnięciem
		Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Pracownicy biur informacji
		Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Listonosze i pokrewni
		Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani
		Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna
		Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
		Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej

		Nauczyciele kształcenia zawodowego
		Inżynierowie budownictwa
		Wydawcy posiłków
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Nauczyciele szkół specjalnych
		Doradcy finansowi i inwestycyjni
		Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni
		Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni
		Pomoce kuchenne
		Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Filolodzy i tłumacze
		Ogrodnicy
		Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych
		Zamiatacze i pokrewni
		Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni
		Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Specjaliści do spraw reklamy i marketingu
		Mechanicy pojazdów samochodowych
		Sprzedawcy w stacji paliw
		Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Elektromechanicy i elektrycy
		Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska
		Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni
		Technicy rolnictwa i pokrewni
		Szwaczki, hafciarki i pokrewni
		Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani
		Rolnicy upraw polowych
		Czyściciele pojazdów
		Robotnicy budowy dróg
		Artyści plastycy
		Introligatorzy i pokrewni
		Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych
		Pracownicy domowej opieki osobistej
		Specjaliści do spraw sieci komputerowych

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.